

СТАНОВИЩЕ

относно научната продукция на
гл. ас. д-р Христо Павлов Павлов,
кандидат за заемане на академична длъжност „доцент“
по Криминалистика към Центъра за юридически науки
на Бургаския свободен университет,
от доц. д-р Юлиана Младенова Матеева,
Варненски свободен университет "Черноризец Храбър" -
член на научно жури

Със заповед № ЛС-161 от 1.06. 2018 г. на Ректора на Бургаския свободен университет съм определена за член на научно жури във връзка с обявен конкурс за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право (Криминалистика) към ЦЮН – ДВ, бр. 30 от 3.04. 2018 г.

Единственият кандидат за заемане на длъжността е гл. ас. д-р Христо Павлов Павлов. Той е „магистър“ по специалност „Право“, завършил Бургаския свободен университет и „доктор“ по „Криминалистика“, след успешна защита на дисертация под научното ръководство на проф. д.ю.н. Йонко Кунчев. Д-р Христо Павлов е с почти 10-годишен преподавателски стаж, преминал през длъжностите „асистент“ и „главен асистент“.

Познавам гл. ас. д-р Христо Павлов от времето на неговата докторантура на самостоятелна подготовка в докторска програма „Криминалистика“ в катедра „Правни науки“ на Юридическия факултет на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Като ръководител на катедрата, имам пряко наблюдение върху всички докторанти и впечатленията ми от колегата Павлов са отлични. Макар да е все още млад научен работник, той проявява сериозно отношение към професионалните си ангажименти, задълбоченост и отговорност.

В настоящия конкурс за доцент кандидатът представя монографичен труд на тема “Методика на разследване на терористични актове с взривни устройства”, 7 статии и доклади и 1 пособие за практическо обучение по криминалистика. Всички тях приемам за рецензиране в рамките на настоящата конкурсна процедура, тъй като не преповтарят защитената докторска дисертация.

Обобщената справка за публикациите на д-р Христо Павлов включва 26 заглавия на български, руски и английски език.

Хабилитационният труд, представен за участие в конкурса, е “Методика на разследване на терористични актове с взривни устройства”. Трудът съдържа важни и принципни постановки, които са добре обосновани и ясно формулирани. Обобщените резултати имат сериозна научна стойност. Това е първата монографична разработка у нас, посветена на разследването на терористични актове с взривни устройства. Направените изводи имат принос както за обогатяване на криминалистическата наука, така и практическо значение. Наред с това, те могат да послужат при усъвършенстване на законодателството.

По-съществените приноси моменти в научните съчинения на кандидата са следните:

1. Очертани са различни варианти на следствено-оперативни ситуации при терористичните актове с взривни устройства и примерни програми за действие при всяка една от тях.
2. Обособени са пет вида материални следи, които могат да бъдат образувани във връзка с терористични актове с взривни устройства.
3. Изследвано е терористичното формирование и неговите основни характеристики като ОПГ, както и белезите на личността на терориста-самоубиец.
4. Класифицирани са жертвите на терористичните актове с взривни устройства като са групирани в следните категории: случайно попаднали в зоната, която интересува терористите; жертви, срещу които е насочен атентата (обединени под различни критерии).
5. Обоснована е практическата необходимост от разработването на типова програма за координация на действията между органите, които осъществяват антитерористични операции и между тях и разследващите органи.
6. Очертана е обща програма, която включва система от логически свързани типови задачи, позволяваща пълното изчерпване на обстоятелствата от предмета на доказване по дела за престъпления, свързани с терористични актове с взривни вещества.
7. Представени са различни тактически подходи за извършване на огледа на местопроезшествието, препоръчано е при разследването на деяния с взривни устройства да се прилага методът на „часовниковия циферблат“.
8. Предложено е огледът да бъде фиксиран посредством метода за изготвяне на компютърно-сферични панорами и да се прилага 3D скениране.

9. С приносен характер е предложението законодателят да изключи задължението за участие на граждани при отделни действия по разследването, когато е налице реална опасност за здравето или за живота им и вместо това, да се предвиди извършените действия да бъдат задължително видеозаснемани.

10. Представени са не напълно изследваните възможности за използването на 3D скенера и 3D принтера за извършване на криминалистична реконструкция на лице по открит череп. Направено е предложение да бъде създаден специализиран софтуерен продукт, който да анализира особеностите на сканирания триизмерен череп, да определя антропологичните му параметри и автоматично да изгражда образа на лицето ("The use of new technologies in forensic facial reconstruction").

11. Очертани са някои от основните проблеми при организацията на съдебните експертизи в Република България и необходимостта от радикална промяна на съществуващата нормативна уредба - създаване на нова държавна организация във връзка с експертизите; видовете експертизи; статута и дейността на вещите лица; редът и условията за осъществяването на експертизи в съдебното и досъдебното производство. Предложено е наименование на нормативния акт - „Закон за експертизите в България“ и създаване на независим национален орган, който да осъществява методическо ръководство и контрол спрямо вещите лица - „Агенция за експертизите в България“ („Problems in organizing forensic science expertise in Bulgaria“).

12. Може да бъде подкрепена и препоръката да се извърши промяна в действащата Наредба за единните държавни изисквания за обучение по специалността „Право“, като дисциплината „Съдебни експертизи“ стане задължителна, както и предложеното въвеждане на задължително изискване за вещите лица да са преминали през специализирано обучение по съдебни експертизи.

13. Разгледани са възможностите на компютърно-техническата експертиза и ролята на компютърния специалист за пълноценното разследване на компютърни престъпления и неговото участие в досъдебното производство (статията „Using special scientific computer knowledge in cyber crimes investigation“).

14. В учебното ръководство „Перспективи пред обучението по криминалистика“ са направени предложения за разработването на софтуерни продукти, насочени към задълбочаване практическата подготовка, като са дадени няколко примера на подходящи за обучението по криминалистика задачи: „Система от престъпни ситуации“; „Логически задачи по криминалистика“; „Ситуационен анализ“ и „Казуси – разкриване и разследване на престъпления“.

15. Описани са най-често назначаваните съдебни експертизи при разследване на терористични актове с взривни устройства и са класифицирани въпросите, на

които може да даде отговор всяка експертиза. Направен е изводът за целесъобразността на разработването на специална учебна програма, насочена към вещите лица в областта на взривотехническата експертиза. Формулирани и класифицирани са и въпросите, които могат да бъдат задавани на вещите лица при пожаротехническа и при съдебномедицинска експертиза във връзка с терористичен акт с взрив (статията „Назначаване на експертизи при разследване на терористични актове с взривни устройства“).

Справката за научните приноси коректно отразява по-съществените приносни положения в предоставените за рецензиране трудове.

Считам, че представената от кандидата научна продукция в качествено и количествено отношение напълно удовлетворява всички изисквания на приложимия ЗРАСРБ и правилника за неговото прилагане.

Предвид гореизложеното, считам, че научното жури, на което съм член, следва да вземе решение гл. ас. д-р Христо Павлов Павлов да заеме академичната длъжност „доцент“ по Криминалистика в ЦЮН на Бургаския свободен университет, за което и ще гласувам положително.

1.08.2018 г.

Изготвил становището:

Варна

/доц. д-р Юлиана Матеева/